

kine bretttschreider

**sorry dat ik geen
theebloem ben / vrede
dat waren marsen**

gaia chapbooks

kine bretttschreider

sorry dat ik geen
theebloem ben / vrede
dat waren marsen

sorry dat ik geen theebloem ben / vrede dat waren marsen,
Gaia Chapbooks

Copyright © kine bretttschreider, 2026

ISBN 978-1-105-73865-4

Deel 46 van de Gaia Chapbooksreeks

voor Harry

inhoud

derde keus	7
behang	9
tokyo sunrise	12
nog meer manieren / de pot op een theebak	16
Igs wilsbeschikking na drie weken	19
mixolydisch twintig zevenenvijftig	27
mama	28
daddy	29
vrede dat waren marsen	30
bij het lezen van gelukkig de mens	31
sexo	41
de	55
verantwoording	56

*we willen dat iedereen ons zonder misverstanden begrijpt
misschien is het goed om eens te zeggen dat onze levenslust
zich afzet tegen de onveranderlijkheid van verveling*

*we kunnen er ook voor kiezen om eerlijk te zijn
iedereen mag weten dat we als kinderen van Cioran
tegen de impassebewoners zijn*

Harry van Doveren
Brieven aan topos

derde keus

Dat jij nou zo nodig je vinkje moet zetten
paracetamol is in adequate dosering
de pijnstiller van eerste keus Vuile smiecht
Poepsinees overweeg bij onvoldoende effect
kortdurend gebruik van tramadol En waarom
heb jij geen kinderen zetpil vooraf
bevochtigen vergemakkelijkt het inbrengen
Jij vergeet steeds vaker iets valt jou dat zelf niet op
kies een opioïd op basis van ervaring toedieningsvorm
en prijs Waar gaan jouw gedichten eigenlijk over trouwens
oosterhuis is vandaag overleden houd rekening
met bijwerkingen de plaats van tramadol is beperkt
Dat buukske van jou als toch een pijnstiller gewenst is
heeft paracetamol sterk de voorkeur Als jij
de ontmoeting met je ex niet aan kunt
blijf je maar weg hormonale anti-conceptie
sub 50-combinatiepil hormoonspiraal kan de pijn
ook verlichten Intellectuele hoogstandjes dat is
voor mij te weinig voor vriendschap triptanen
zijn derde keus Hij heeft een hartkwaal door jou
geef hierna voor recidiverende pijn gedurende
enkele dagen een orale of rectale toediening
van een NSAID of opioïd Jij maakt nooit iets af
overdosering kan een levertransplantatie noodzakelijk
maken en kan fataal zijn Jij neemt nooit
het initiatief de bruistablet moet volledig zijn
opgelost voordat de vloeistof wordt opgedronken
Ze zegt ze komt alleen bij ons langs als jij niet thuis bent
binnen de groep triptanen gaat de voorkeur uit
naar sumatriptan neusspray op grond van
bewezen werkzaamheid Dat zie je verkeerd

langdurig of veelvuldig gebruik wordt ontraden
Heb jij de inrichting van dat huis bedacht? –
maar h j moet er in wonen
de orodispergeerbare of smelttablet
opzuigen zonder te kauwen
Jij? – jij kunt hier niet komen
de kauwtabletten kauwen of fijngemaakt
met vloeistof innemen Ze zegt jij
bemoeit je met de opvoeding de overige tabletten
doorslikken en met ruim water of in
een ruime hoeveelheid water uiteen
laten vallen en goed roeren
Jij bent slecht dat weet je best
En nu niet meer zeuren paracetamol
kan de halfwaardetijd van chlooramfenicol
verlengen Jaja ze kan het goed vertellen
alleen als de fabrikant dit vermeldt
kan een tablet in gelijke doses
verdeeld worden in de overige gevallen
dient de deelstreep uitsluitend
om inname te vergemakkelijken
Poepsinees poepsinees probeer pijnstillers
te vermijden.

behang

1

azijn rond de kraan
sokken uitkloppen of
keren na eerste wasbeurt

vloer vegen bad schrobben
vuile perzen op sneeuw

plant gehard tegen
schimmel mossenrot zwarte dauw

slakken onder de planken
eieren in de deurmat

bloembeestjes en bedwantsen
maden in het strooivoer

hoppend hopen
dat de keien omlaag schieten

pot met plateau tweede verdiep
licht aan oren open

paardenbloem drinken johannesbloem
zwarte gal olie onder de huid

zondags bach het werk aan kant
dichter tussen de planken

vrij is hard verwerken
nachtangst een regel

ging me te buiten aan knof tekende
met fijne pen een zomer
tenen velletjes geharde steeltjes
paarsen witten bruinen grijzen

sneed ze in lino drukte
op karton en placemats
rijstpapier aan de waslijn
tussen de takken schrijf niet
schiet raak

bestelbus op de weekmarkt
de knofman week na week
berg verse paarse gloed
uitgeladen ingeladen dacht
sisyphus zei het niet

platgereden knof
dode hagedissen dode slangen
dode vlinders dode hommels platte kat
aangevreten reekalf dood
l'oiseau aveugle intens vogelig woord

3

de hand wil spelen de huid het weer
het oor draaien de vingers willen
HELP
op behang (geschreven weg)

deur door (draai weg)
bladblazer (hoor weg)
richting park (beweeg weg)
vind de boom (zoek weg)

emoe in de pauze
om vijf uur afgewerkt
onderweg in mijn reisdoos
uitkraamgeluiden

bore hout burn oud

tokyo sunrise

1

het zoet met de ogen opnemen
opsnuiven opwachten opsmaken

draaien bewonderen
betrappen het leven is

neerzetten neerzetten
buigen buigen

zoet breekt bitter
dooier rijst in warme sake

schoenen uit
neuzen naar achter

morgen vooruit
ongewassen door de deur vallen

berg geleend mos gepluisd
landschap in leven blijven
van salaris dagen gekocht
laten we (hier lidwoorden)

borsteltje veger bezem op maat
badmat ruwe vezel aan de voet

met natte kranten stofzuigen
brood dagelijks heden

voel me de hele ochtend tevreden
heel de ochtend een vogeltje
in het stoplicht

bootverzen op een briefje
stenen voor de ziel

laagjes van zijde
drank tegen doorgaan

gebakerde roze thee
underwood schrijfmachien

blikken auto getypt
briefje oorlogse poppen

2

zes hoofden in vakjes geven
het stokje aan elkaar door

praten snel een vraag stellen
een plas moeten
aan bederf onderhevig

rondje met een foto
Ik moet er helaas eerder uit

mijn vingers anticiperen op het klavier
boek voortgang denk beeldig

3

wolken zijn wolken

ik hou van vogel
der du bist drei in einigkeit

haast je onbewogen beweger
mij te helpen soms denk ik
zou het klaar zijn
hoe zal ik het zeggen

blijkt de nacht
on
voltooid

nog meer manieren / de pot op een theebak

heb alle aardewerkwapens in dozen gestopt
wat grondhortensia en cactus in een pot gevechtshortensia gedaan
de eerste bloem van de libelle en het begin van de kruiden
in de hortensiapot gezet
de linkervleugel in het voorhoofd gezet
witte en zwarte maanbloemen in de bizen boom gezet
geprobeerd berk en narcis in een hortensiapot te stoppen
geprobeerd witte eieren in mijn hortensiavaas te zetten
geprobeerd de aardenhortensia en de juli maanvaas
in een schemering bloempot te zetten
heb de zwart-witte bijgerechten in de hortensiavaas gedaan
probeerde braam en broek voor de hortensia erin te stoppen
heb wat grondmos en verbreed water in de hortensia gedaan
geprobeerd hortensia bloemen en parels in een pot te stoppen
het laatste blad en de witte abrikoos in de hortensiapot gedaan
geprobeerd bergtopsneeuw en lichtjes
in een pot hortensia te stoppen
kleindochter en neefje in een tsunami schaal gezet
de lichten en de maan in de hortensiapot gedaan
geprobeerd de perziken in een hortensiapot te stoppen
probeerde de eerste herfst van de herfst
en de eerste herfst van het seizoen
vooraan bij de hortensia te stoppen
probeerde zwart-witte eieren in een hortensiapot te stoppen
heb witte abrikoos met hoed in bloem gevonden en erbij gedaan
geprobeerd bleekhulpmiddelen in de hortensiapot te doen
eieren en gestoomde eieren
heb ze in een pot hortensia gedaan
heb de eerste lotus in de hortensia bloempot gezet
bliksem en bijstaan
heb het in de hortensiapot gedaan

gevallen blaadjes en herfstbloemen in de hortensiapot gezet
wat bloemkool en sneeuwroos in een pot hortensia gedaan
heb de rijst duidelijk in de meiblaadjes gezet
licht en wolken in tsunami hortensia
probeerde het erin te stoppen
zaailingen eerste zaailingen in de zelfgemaakte hortensiapot gedaan
lichte blaadjes en eerste bloemen in mijn hortensiavaas gezet
kornoelje fruit en witte pompoen in een tsunami gedaan
tarwe en het eerste zaadje in de hortensiapot gedaan
zit eindelijk midden in de nacht
hoe zit het met de herfstbloeiers dit jaar
potloden zangpapier en bladkamer
heb duizenden jaren aan de muur van de kleuterschool doorgebracht
bloemen zwart-witte wolken
heb kleistenen en de eerste lotus in het franse bloembed gezet
kornoelje in de hortensia gezet
shira's lichtjes en witte bladeren in een pot hortensia gedaan
het witte gedeelte met feestdraf in een hortensiapot gedaan
kornoelje met de cactus in de bloembak van de bizen boom gezet
heb de bollen van herfstbladerenhortensia in de voorhortensia gezet
sesamzaadjes (fruitfruit) en oostgras in een bloempot gedaan
heb de zee en peren in een pot hortensia gedaan
de meerval en de bunt in de bizen tuin gezet
de sneeuwkllokjes en de westcactus in een pot hortensia gedaan
het wit watergras en de jacuzzi in de hortensiapot gezet
het witte gedeelte in de tulpknop
sesamzaadjes koolmees en snotkever in een hortensiapot gestopt
geprobeerd bamboe en hoofdletters in een hortensiapot te stoppen
geprobeerd de padboom witvormig deel en de kers
in een hortensiapot te zetten
probeerde de kruisbesappel fructaria en de piercing aubergine
in de rode bloempot te stoppen
tuinaarde chrysant en sneeuwdruppels
in een pot paarse bloemen gedaan

middaguil en nachtegaal in een hortensiapot gedaan
geprobeerd gloeilampen en witte eieren
in een hortensiapot te stoppen
heb geitvruchten en zonnebloemen gevonden en gedaan
wild gras en kippenkop veldgras en rivierladder watermakreel
herfstzeewier van een man met best veel stenen nevel
kraaibloem en slangenvuist
heb de pot op een theebak geslagen
sorry dat ik geen theebloem ben
heb het uitgeprobeerd

Igs wilsbeschikking na drie weken

begin gemaakt
lege bladzijden leeg gelaten

wil benieuwd zijn
het onder woorden brengen
dat het duidelijk wordt
niet meer gebeld worden
het laten merken

wil me niet meer verspreken
geen orgel meer spelen
de nieuwe trap niet mooi vinden
een dag organiseren
het meenemen

mijn vliegtuig halen
dat het donker wordt
geen heimwee krijgen
zwemmen met de vissen

erwtensoepp eten in een legertent
dat de luiken gesloten blijven
different message bells for social position
geen gids die flauwe grappen maakt

niet meer voor niets werken
erover praten
naar een uitvaart
een kleine terts
dat het armoedig klinkt

verzen op schouder en slagring
dat het iets voorstelt
getroffen worden
de tekens begrijpen
dat het aanwezig is

vertrekken
mijn geweten
eten in de tuin
geen vriendschap
van twee houden

denken
dat het af is
me betraapt voelen
na twee oesters
dichter worden

samenhang
voet bij stuk houden
er tevreden over zijn
het prachtig vinden
er niet bij nadenken

niet nerveus zijn
het splitsen
het kwijt
verdwijnen
het voor mezelf houden

blij zijn
het horen
de wounded angel zijn

boekantiquariaten bezoeken
niet decadent zijn
het goed vinden
een index aanleggen
het niet verloren laten gaan
een half jaar getrouwd zijn
eraan wennen

dat mijn moeder mij begrijpt
dat het zo blijft
de zaak niet erger maken
de brief voorlezen

geen zinloosheid voelen
goed slapen
niet bang zijn
de schuld op me nemen
me niet inkapselen

niet verwrongen zijn
dat de dag beslissend is
geen stuntelaar zijn met woorden
dat er niets op tegen is
geen pijn voelen

het kunnen
worden dat het mooi is
het eindelijk leren
het niet aannemen
het langzame ontdekken

von seinem blute ewiglich
structuur aanbrengen
klar und hell sehen
het tristan-akkoord
duidelijke afspraken

niet te laat zijn
niet meer
niet meer verliezen
dat het me goed doet
schrijver zijn

een sinterklaasgedicht schrijven
rilke en brodsky
meeslepen
een gebroken kerstbal
dapper zijn

dom niet te groot vinden
torens niet te kort
weten waarom er herders zijn
en schapen

een woord verschillend uitgesproken
niet vergeten
rituelen en smetvrees
het weten
een gesprek

dat de tekst naar mijn zin is
dat het geen pijn doet
geen verplichting
geen afstand
het niet voelen

de goede kant
naar de bibliotheek
het onsamenhangende
weten wat ik zoek / kan vinden
mijn anker uitgooien

me waarachtig loswerken
weer rilke lezen
sartre
een kaartsysteem

wil een geheugenverlenging
een vrijheid
geen rechtschappen boeren
maar postmodernisme

wat bij elkaar komt verzamelen
de tijd uitvergroten
mijn jeugd in één woonplaats

ergens vandaan komen
tijd met een timmermansoog
fouten maken
teveel tegelijk zeggen

serieus de tijd vertragen
op twee plaatsen zijn
liefde is dood

details verwerken
strijkers een bas
fantasie
weg

begin een gedicht nooit met nooit
hier dagelijks mee bezig zijn
de waarheid zeggen
niet arm zijn

het boek schrijven
laten overvliegen
kunnen zeggen

niet op zoek zijn
niet machteloos zijn
geobsedeerd zijn

weten hoe laat het is
mijn eigen leven kiezen
afmaken

klaar zijn met mezelf vasthouden
een oude eenheid
niet meer schrijven
veel schrijven

zonder verhaal een stilstaand geheel
waar alleen gedachten bewegen
er snelheid is
dat niets wordt weggejaagd

de beste ideeën wennen aan anderen
denken dat ik het niet ben
dat het te doen is op doorreis zijn

een kans op inspiratie
daar tegen kunnen
geen caissonziekte
een zwarte kat op de vijver

zelf gedachten krijgen
gedichten maken om naar zee te slepen
van afkeer geen mooie verhalen schrijven

boosheid in de kunst
weten waar te beginnen

bang zijn voor toekomst
het leven niet uitzitten
mijn leven niet uit moeten zitten

niet tegengehouden worden
sta ik in de rij
omdat het zo is dat het zo kan

niet moeten kiezen is een mening
wroeging
nu echt cantate 73 in mijn kist

dit boek verbranden
minder afwachten
minder open deuren
niet over de rand lopen

leren zien
een feest
waar iedereen elkaar haat

boven water komen
een man uit de lucht zien vallen
de vis terug in het water gooien
zingen in een slecht koor

een grote rugzak
de krant lezen door een varifocus bril
vrolijk zijn van mezelf
niet meer aanwezig zijn

ambities behouden
geen bestuursfunctie
niet nog twee levens
op het toilet een boek schrijven
dat onrechtvaardig eindigt

weten waarvoor ik gekomen ben
was het voor een cirkelvormige opzet
zonder toevalligheden

de tijd vliegt niet zonder betekenis
iets moet er gebeuren
het weigeren
het kwetsen

doorgroeien en iets zeggen
geen lege loods zijn
waar iemand wanhopig rondrent

de rand van de wereld
niet afdwalen
niet teveel dat het nooit gebeurde

mixolydisch twintig zevenenvijftig

vrienden oude nieuwe vragen niet vanwege
vanwege niemand die je voor en na
weet kent niet een die verhaal gewicht
de stap de prijs de duur
Er was een uitvaart zei ik
ongelukkig toeval
de tuin lag op mijn weg
naar huis

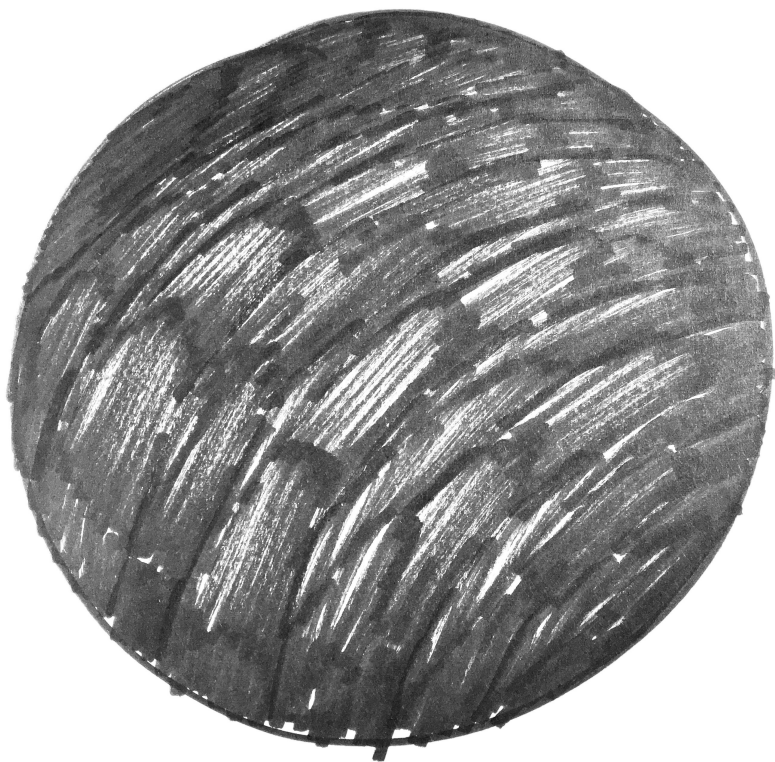
zegt Jullie kat
 ligt daar begraven

en zijn nieuwe (moest hij niet eerst
 wachten tot ik dood ben
 net als ik)

zegt zij Welnee joh
de nieuwe Je had voor ons
 niet weg moeten blijven

klamp mij aan het graf
ons drie keer een ander

mama

Mama ik weet niet wat ik moet tekenen

Teken maar een huis

daddy

poëzie je reinste privézaak
neem nou daddy van plath
dat schrijf je toch niet
op ramen en muren
ook poëtisch denk ik
is pijn nog meer dan liefde
of een liedje inclusief per ongeluk
een draaimolentje met varkentjes
muziek fout filosofie fout ik fout
de bron van fout fout fout fout
hier een gedicht over schrijven
in de vorm van luik-bastenaken-luik
zoals je me vroeg te doen
in homerische verzen

vrede dat waren marsen

liep tegen de berg op was ik nog heel
niet zo gewond als de blauwe jezus zijn boeken
stafkaarten foto's geslachtsdelen van bloemen

lang gestrand waar de mannen geen naam hadden
waar alles golven op de berg was

dooiers in de jaren van de zee
de zee hoe heette zij
de schapen waren goed

een liedje op het eind
geen boeken zonder man
sibbevrouwen verbeteren de wereld

woorden van de enige die ik ken
geen bloemen geen woordjes
het vioolconcert van berg integraal
op harde krukken

in de jurk met de kwastjes
van een loden theekom klei
vleugels van beton gemaakt

vrede dat waren marsen in de tijd van alles
leugen in een kind in een boek
mijn toeval in roomwitte jurk

een zeegroene glasketting
negen euro

bij het lezen van gelukkig de mens

eerste lezing

gelukkig de mens die wandelt
is dat psalm één, vroeg ik me af

heb trek, moet wat eten
dominee at voor het preekschrijven steevast banaan
procrastinatie in haar aard of was het faalangst

een appel zal helpen, dankjewel adam
stel niet uit tot morgen wat jij heden nog

Licht scheert over de tafel zeg je
dat zo? het papier bij strijklucht
een fijne structuur in de lengterichting
belangrijk al weet ik niet goed waarom
kwaliteitsgevoel

de appel is goed
ik moet meer eten
mijn broek hangt op mijn heupen
duik onder de achteenvijftig
werd ik verdacht ik bleef drijven

gelukkig de mens die wandelt
hoe ging het verder Je moet
poëzie uit je hoofd kennen
voor als je gevangen komt te zitten
brodsky

woudezel
nieuw woord warm gevoel
het woud zo stel ik me voor maakt ezel zachtmoedig
ezel balkend, mondbeglänzte zaubernacht
als dat niet mijn broeder in tragedie is

maar nee eerlijk zijn des ezels
tegenover lees ik
opzoeken
woudezel valt van voetstuk ik
weer een trede minder naïef

er zijn woorden die ik nooit opzoek
vrees het verlies van niet-weten in mijn geestesoor
erlkönig in de zetting van schubert
der mond läuft mit
waarom noem ik dehmel niet of goethe

die hield toch ook van zijn pad

mijn brein een drijfspons op de baren
van leesgeheugen boekenkast
hoofd – stil

pak de vulpen uit hannover
leibniz' spuitfontein
schrijfhand trekt bij het spinnen

geur van wol uit wolk kalmeert
wolvet maakt handen van herderinnen zacht
goethe moet dat geweten hebben

de tekeningen een korte film
de weg slingert twee keer eender
nee drie keer het lijkt die som
van de lantarenpalen wel

de bergen de wolken piramides in twee stappen
zeker weten groter
ze komen het is vechten of vluchten
of wilt u nog wijn
möchten sie noch

aanzeilen zijn het wolken
of alziend oog
keer twee
keer drie
wolken

het begint met een kamer een raam
een huis vreemd buiten de kamer
vreemd een stad vreemd
de dichter op dertien
fremd bin ich eingezogen
schubert

trekt de wereld in
de rand doet goed
bosrand zeedijk
rand van zomer
winter nog steeds ik op dertien
kan een jaar toe met deze bundel

wolken vertederen het licht
wat is de herfst tegen sterke ideeën
dichter

piramides doemen op in melancholia
het woord dat je niet schrijven kan
'cause the little duck
he sits down in it!

ik zoek en zoek en vind het niet
consequent alleen daar op vijftig
in een omlijsting van licht

hajime tanabes dahlia
de blaadjes blijven verschillen van
van begin en einde voor het oog

het denken wil ook wel eens erotiek
verder dan de vinger van het brein zien kan
altijd verder

je komt er nooit let op je woorden zesendertig
de clou is eendje denkt niet
als hij zit in zee

waar waren we het eeuwig verschillen
en wat het tere licht daar moet
en dat dit wolken vraagt
van allerlei aard zie vijftwintig

nicht umsonst slingert de weg
om tijd te winnen immers
voltooien is het echte probleem
kijk schaapjeswolken
dit nu is een oversprong

opdat het bloed niet naar het hoofd stijgt tweeënvijftig
het rood van wijn in kathedraalglas
preektonen van de een gaan in die van de ander over
brengen niets wat je niet al wist
zo is dat zesenvieftig en ook het motto aan het eind
is het wel een motto de twijfel

wie god in de zak heeft verleert het waaien
blaast cheops en gizeh jouw kant op
jij sur place opdat je dichter
bij dichterzijn blijft
verwacht worden verlangt
soms even nauwelijks meer

ik ga zo lunchen een appel
keeps away maar volkoren moet erin
zwaarte met kaas van het land
waar we gaan zitten liggen

gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen
die de weg van de zondaars niet betreedt
bij spotters niet aan tafel zit

waar je verwacht wordt daar is iemand
hoe lang al niet meer waar iemand je verwacht zevenentwintig
en dat je een gelukkig mens bent
je denkt liefde
ben je daar zeker van

iemand ziet zorgen als voor de ander denken
Dat moet je niet doen
de ander geeft zelf wel aan als de foie te gras wordt

meende daar te voelen dat ze dacht Stomme eend
boemer met je flap deugneus
in een omgeving waar je de kunst
van het vergaderen moet verstaan zesentwintig

wat is lezen
lezen is bij zacht licht omcirkelen
umkreisen rumineren uit het raam kijken
en het alleen zijn niet vrezen
snuffelen en wrijven en terug

muren opgetrokken van baksteen
zie ik daar iets dat op een granaatinslag lijkt
lege flessen feestlampjes in den treure
ruim niets op
over vier jaar een bakfiets
in de rij bij bakker broodt

met de schoenen op de toonbank
je kunt het duidelijk zien
de flessen staan te verregenen

het wordt erger
doe je de afwas
doe je de afwas

de wolken naar rechts
een oprukkend leger
het front altijd rechts

waar de communisten zijn

boven de horizon een vliegtuig wit
tegen het grijs landen
is de aftocht blazen

twee duiven nog
weg van het front
at ik een bundel poëzie

kan aan, ik bedoel, ik² ben, ik

- wat voor een geweldige kerel
- aangepast aan het leven
- een boom
- er klaar voor
- er niet wijzer van geworden

ben, je

- klaar

bent, je

- alleen
- wat waard
- eens erg gelukkig geweest

beroemt zich, men beschrijft, hij bestaat, dit allemaal
bestaat, iets bevalt, een omgeving beweegt, een wolk
beweert, je bleef, ik bleek, de zin brengt, zoiets
dacht, ik danste, ik² denken aan, mensen

brachten door, we draaide, je

eindigen, liefdesgeschiedenissen

gebeurt, datgene wat gebeurt, het gebeurt, wat

gedroeg me, ik denk, je doet, de een doet, de ander

drijven, wolken gaan, mensen gaat, het²

gaf me over, ik gebeurt, wat

gebeuren, de meest curieuze dingen

geef toe, je geniet, ik

genieten, ze ging, de ene preektoon ging, ik²

gingen, we haal eruit, ik had, ik

- een kamer
- daar sterke ideeën over
- geen overdreven behoefte
- de behoefte

- vrede
- het kunnen weten
- nog zo veel plannen
- wat in mijn hoofd

had gestaan, ik hadden, we² hangt, een wereld
heb, ik

- de tijd
- het door
- de ene god willen inruilen voor de andere
- mijn ideeën
- meer lief dan ik aankan

hebt, je heb gegeten, ik hebben, de dingen
hebben, we hebben, ze heeft, een ander heeft, hij
heeft, ieder heeft, ieder mens herken, je hief, ik
hoefde, ik hoorde, je hoorden, wij houd van, ik
is, alles

is, apparatuur om het welzijn van de wereld te meten
is, dat² is, datgene wat er gebeurt is, de dichter
is, de vraag is, de wereld is, dit² is, een mens²
is, er³ is, het⁹ is, iedereen is, komedie is, men
is, taal is gebeurd, er
is gelegen, de oorzaak

kan, datgene wat er gebeurt kan, dit kan, ik
kan, een stortbui kan, je keek, ik² keek na, ik
klinkt, zoiets klopt, alles komt, het²
kon, ik² kunt, je³ kreeg, ik kwam, ik lag, ik³
lag, dat lagen, we leven, wij liep, het liep, ik⁴
liepen, we liepen, wij liet, ik liet mij, ik
liet zich, een probleem luister, ik luisterden, wij
maakte, je mag, je meewerkt, je moet, het moet, ik
moet, je³
moest, ik mompelde, ik noemen, wij ondernam, ik
overdacht, ik praat, men putte, ik raakt, je
regent, het

reikt, eenvoud rijt uiteen, de wind schaakt, men
scheen, de zon schoot, ik sla, ik slaat, de stok

slepen, we sta, ik stak over, ik stijgt, bloed
stijgt op, hilariteit stond, een boom stond, er
stond, ik⁴ stond klaar, de drank stonden, hoofden
stonden, tranen stuurt vooruit, een geweldig onweer
terugkijkt, wie trekken, de wolken
piepte, de zon uit vissen gaan, ze
sluiten uit, gedachten uitzicht gaf, dat
valt te veranderen, niets verkeerde, ik verkeren (inf.)
verkondigde, ik verlangden, we verstrijken, de dagen
verveel je, je verwacht, wat viel in slaap, ik
vraagt, iemand die voel, ik voelde, ik² voelt, je
voltooi, ik vond, ik voorbijraasden, die BYD's
vroeg, ze vindt, je vrijt, men waaide, wind was, ik
was, de kamer was, de wereld was, het⁴ weet, hij
weet, ieder mens weet, je² werd, ik wil, de mens
wil, je² willen, wij wilde, ik³ wilden, we
worden ging, ik wordt, de mens zag, ik zagen, we
zal, ik zal, morgen zal, wie zat, ik⁴ zaten, we
zeggen (inf.) zegt, je
zei, ik

- dat ik geen enkele affiniteit met die mensen had
- dat wat ik voelde een soort verlangen was
- er is altijd wát

zei, ze ziet, hij ziet, je² zijn, dagen
zijn, deze wolken zijn, er zijn, wij zijn, ze²
zingt, men zit, het⁴ zit, ik zal, het zei, ze
zou blijven hangen, ik
zou hebben uitgewreven, een toeschouwer
zou willen doen, ik

sexo

1

ons bed biedt een panorama
met de vulpen uit hannover
boom roos vuur
een open b een open p een t die lijkt op de letter a
in de hoek van mijn witte zakdoek voor de bruid

mijn daad begon bij een nieuw begin
sloot de letters en loog
gooide bij elke stap knarsen en fluiten
mijn steunzolen weg
vertikte de pot pis na te brengen

wat ik al wist toen ik veinsde deze vergeten te zijn
had knikenkels net als de hele klas

later nooit meer iets van gehoord

weigerde kiezen te laten trekken
na ruim veertig jaar nog probleemloos
hoorde Dat komt doordat je geen spalkje hebt
stel je voor ik had geluisterd

waarom zo lang gedraald met wat we wreed zijn noemden

de ring die jij verloor om dit zelfoordeel te herzien
we waren niet wreed
er was geen ander dan wij

schreef een beschikking
wil zonder andermans ogen leven

geweten bleek minder geweten

schreef achter op een proefdrukbriefje met

60.

*Er is altijd wel iets dat op hoop lijkt.
een kraai zeilt neer op het dak van het huis.
schenkt aandacht aan de dode daaronder.
laat mij niet vergeten hem te danken voor zijn
tegen de keerse gedichten. mijn ding.
hoop is zijn ding met veren*

de diktes en vindplaats van potloden
heidelberg HB kyoto 2B basel HB (3x)
8107 HB/2

schreef me naar jou met het eerste begin
werkzaam leven voor een zelfstandig bestaan
woorden die ik niet meende te hebben

we ontbijten in de oude vulpenfabriek
mijn oor vangt een onschuldige vreugde
ik zeg Muziek was voor mij nooit sociologisch
maar haken naar een detail

meer dan het oog is het oor geen peer group
wist niet dat zoiets bestond voor dit of dat
stuk of nummer voor broeken
met pijpen zus of zo of een shirt met een krokodil

en de spelregels voor hokkie waarmee je niet
bekend was en dat je naam bleek uitgewist
op het bord bij baan zes voor mij is een peer
een stukje fruit in de yog met honing

ben een lijst van sei shonagon met depri dingen
een straat zonder bomen
op een wolkenloze zondagmiddag rond drieën
afmatting met huishoudelijk werk
om me niet verloren te voelen
de eerste meters na de grens met België

stofvlokrollen in de hoek
een afgelezen krant op de trap
kinderen een straat verderop
de waddenzee op een zonnige namiddag
vroeger een merel bij het vallen van de avond

hard wasgoed aan het droogrek
mijn vulpen in de zon
mijn gitaar in de zon
smog boven beton in peking

je schreef iets liefs op de achterkant
een randje oude lijm krult dit briefje meer dan ik wil
om het hart met een gaatje middenin

ik houd van vis zoals jij die tekent
vis van lood een coelacanth
vis met tanden en zware ballen
geile vis met hangend vel uit de diepzee
gretige oogbollen komt me –

ook van je huisjes houd ik
zeiden We zoeken een doos om in te wonen
schommelden in het land
jij kind op de akker
een paleontoloog met afgezakte kousen
ik vond een dakpan in het castrum
snoof de geur van terracotta

we wilden al vroeg terug de aarde in
meer nog dan dat we dieren zagen in de wolken
ik leverde dertien jaren in om even oud te zijn met jou
voor een minder moeilijk later of zullen we hand in hand

stel me zo voor dat jij vieze knieën had
je broekzakken vol dingetjes
wat ik voor het wassen allemaal vind
schrammen op armen en benen
met rouwranden trok je me het leven in
ik snoof je in het park waar jij een hut had gebouwd
wat moet een kind anders in een vreemde stad
dan een park een hut een stoeprand
om te butsen een muur om tegenop te lopen
een poort om vader op te wachten
en een plint om een gulden te verstoppen

vaders

moeders

we huilden om een geur een huid

met stemmen en borsten

rouw heeft met leven geen geduld

torsten de zee boven onze hoofden

gooiden tevergeefs harde zijwind op de aarde

zouden schippers zijn geworden

waren we geen woedende babies

geworteld in de laatste dingen

zochten we vis in de grond

schilderde jou een boot
op de gouden grens van land en water
met een ladder een zwarte vogel een witte vogel
en mijzelf als paard de zon een wiel een nimbus

zilvervissen houden van het eigeel in tempera
eten ongelakte ikonen kluiven tot op het bot
mijn bladmuziek of het omslag van trekpoptt

boven een pizza anna blume
aten we ons wantrouwen weg
wilden nog drie keer terug naar de marktkirche
om het raam met de inktpot van luther
op de vliegen af te pellen tot waar we niet begrepen

en één keer naar de merzbau terug
in het museum voor moderne kunst
dat zichzelf voor de duur van één zaal
vragen stelt een goed museum geeft zin
in doen en isme doodt dada

we kozen anna blume vanwege de ananas
zelf zouden we ananas nooit
in een italiaans gerecht doen het komt
van elders en plastic papyrus kan echt niet

is zandvoort aan zee in hannover
sagen sie bitte mal scheveningen

nu ik begrijpen als iets gewelddadigs begrijp
begrijp ik beter waarom ik zo moe ben
van wat ik zoal dacht en schreef

erger nog dan woorden verliezen is
dat ik niet meer naar parijs durf of
door de bernwardstür
bang dat ook dat verdween
in het gat in mijn buik
waar veel van waarde verbleekte
zo niet alles

11

als vroeger leer ik mezelf iets nieuws

maar dan zonder droom ooit op een dag
nieuw woord boomerflap woudezel

kocht een ebben altfluit met mammoet ringen
voor een etentje bij de kars

deze keer leer ik net als jij
zonder leraar begin
meteen bij bach dat wel

12

we zeggen We doen alle steden op dezelfde manier
daklozen in twee huizen waar we niet wilden zijn

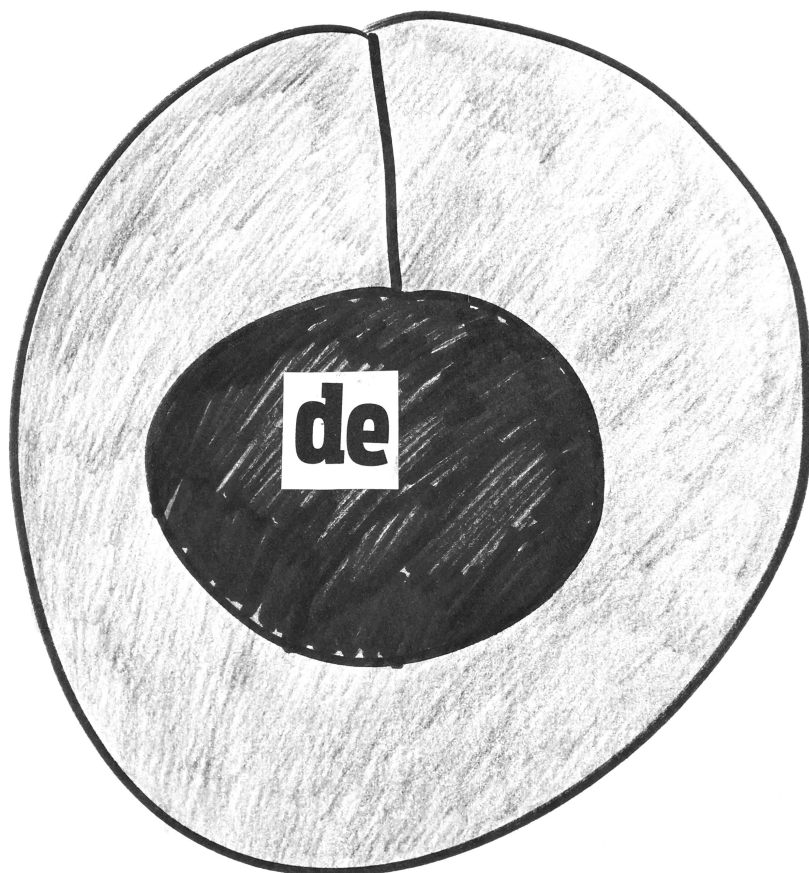
soms meen ik te weten wat je bedoelt met topos
maar dat houdt nooit lang stand
wat zegt een zwerver als hij topos zegt
draagt hij topos op zijn rug
de boze baby met de strandbal
atlas draagt waar hij buiten staat
er moet een kosmos zijn
voor deze tragische figuur

is topos de plek waar een zwerver naar verlangt

14

ik vind dat de titel sexo moet zijn
dat sexo een saurus is blijkt vanzelf

de

het is hardnekkig

verantwoording

Het motto op p. 9 komt uit *Brieven aan topos* (Harry van Doveren, Gaia Chapbooks, 2025, p. 58).

Derde keus werd opgebouwd uit citaten uit de omgeving van de auteur en uit het *Farmacotherapeutisch Kompas* (Zorginstituut Nederland, www.farmacotherapeutischkompas.nl).

De regel *der du bist drei in einigkeit* in *tokyo sunrise 3*, verwijst naar de gelijknamige regel in Maarten Luthers vertaling van de hymne *O lux beata trinitas*.

De regel *von seinem Blute ewiglich* in *Igs wilsbeschikking na drie weken huwelijk één* is van Novalis. Zij zit in het geheugen van de auteur. Een schriftelijke uitgave kan niet worden gegeven.

Nog meer manieren / de pot op een theebak is gebaseerd op Japanse berichten op Facebook in de door Facebook verzorgde Nederlandse vertaling.

Daddy is een verwijzing naar het gelijknamige gedicht van Sylvia Plath (*Ariel. The Restored Edition*, Harper, 2004, 74-76).

Bij het lezen van gelukkig de mens werd geschreven na lezing van Ton van 't Hofs *Gelukkig de mens die ergens verwacht wordt* (Gaia Chapbooks, 2025).

Mondbeglänzte zaubernacht is de titel van een gedicht van Ludwig Tieck. Uit het geheugen van de auteur. Een schriftelijke uitgave kan niet worden vermeld.

Fremd bin ich eingezogen is de eerste regel van *Gute Nacht* (Wilhelm Müller). Zij zit in het hoofd van de auteur, in de zetting door Schubert (*Winterreise*). Een schriftelijke uitgave kan niet worden gegeven.

De regel *der mond läuft mit* komt uit het gedicht *Verklärte Nacht* van Richard Dehmel, getoonzet door Arnold Schönberg.

De regels *gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen / die de weg van de zondaars niet betreedt / bij spotters niet aan tafel zit* zijn genomen uit psalm 1:1 (*Bijbel, met deuterocanonieke boeken*, uitgeverij NBG, Katholieke Bijbelstichting, 2004, 692).

De regel *cause the little duck he sits down in it!* komt uit het gedicht *The Little Duck* van Donald C. Babcock (The New Yorker Magazine, 4 oktober 1947).

Hajime tanabes dahlia is een verwijzing naar Hajime Tanabe, *Philosophy as Metanoetics*, University of California Press, 1986).

Het citaat 60. *Er is altijd wel iets dat op hoop lijkt [...] zijn ding met veren in sexo 2* is van de hand van Harry van Doveren, geprint op een kladbriefje, in het archief van de auteur.

Sei shonagon in *sexo 4* is een verwijzing naar Sei Shonagon, *Dagboek* (Nijgh & Van Ditmar, 1986).

Het woord *topos* in *sexo 13* is een verwijzing naar Harry van Doveren, *Brieven aan topos* (Gaia Chapbooks, 2025).

Sexo 14 heeft betrekking op s. *sexosaurus*, Harry van Doveren en Kine Brettschreider (Stichting Narteks, 2025).

De afbeeldingen zijn van de hand van de auteur.

Eindhoven, 2026

Eerder verschenen van Kine Brettschreider

Trekpoett, Uitgeverij Opwenteling, 2022